

FRANSIZ BAŞKAN ADAYLARI VE TÜRKİYE

Ömer Engin LÜTEM

Türk kamuoyunda ve basınında Fransız Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turuna kalan Nicolas Sarkozy ve François Hollande'nin Ermeni görüşlerini desteklemelerinin nedeninin bu seçimler sırasında Ermeni oylarını almak olduğu yolunda bir kanı vardır. Konuya yakından bakıldığında Fransada sayıları 450.000 kadar olan Ermenilerin, çocuk ve yaşlılar çıkarıldıktan ve oy kullanmayanlar da dikkate alındıktan sonra, en fazla 350.000 kişilik bir seçmen grubu oluşturdukları görülmektedir. Bu sayı hayli azdır ve Cumhurbaşkanlığı gibi bölgesel oylara ihtiyaç olmayan bir seçim için neredeyse önemsizdir. Diğer yandan, yukarıda da değindiğimiz gibi, her iki adayın Ermeni görüşlerini desteklemesi Ermeni oylarının ikisi arasında paylaşılması sonucunu vermiştir. Diğer bir deyimle ortada ayrıca kazanılması gereken Ermeni oyu kalmamıştır.

Hal böyle iken her iki adayın da 24 Nisan günü Pariste Ermeni anıtını, alışılmışın dışında bir jestle, ziyaret etmeleri açıklanması gereken bir durum yaratmaktadır.

Fransız Millet Meclisinin 2001 yılında Ermeni soykırım iddialarını tanınmasından sonra, Ermenilerin de ısrarlı çabalarıyla Fransız kamuoyu Ermeni soykırım savına daha da inanmış ve Ermenileri savunmaları gereken mazlum bir toplum olarak algılamaya başlamıştır. Bu nedenle, Ermeniler lehine yapılan her hareket, Ermeni olmayanların da takdiri toplamakta ve bir kısmının oylarını etkilemektedir.

İkinci bir olgu olarak Fransada gitgide yayılan İslam korkusunu (islamofobi) ve bunun bir parçası olan ve Türkiye'nin AB üyesi olması ihtimalinden kaynaklanan bir tür Türk korkusunu dikkate almamız gerekmektedir. Bu çerçevede Ermeni konusunda veya başka bir konuda Türkiye'yi eleştirmek veya Türk girişimlerine karşı çıkmak, özellikle aşırı sağcı çevrelerde takdir toplamaktadır. Unutulmamalıdır ki aşırı sağ parti Milli Cephenin Cumhurbaşkanı seçimlerinde almış olduğu % 17den fazla oyun büyük bir kısmı seçimlerin ikinci turunda da kullanılacaktır.

Başkan Sarkozy 24 Nisanda Pariste Ermeni anıtını ziyaret ederek ve burada, ölçülü ifadelerle de olsa Türkiye'yi eleştirerek Ermeniler kadar Ermeni olmayan birçok Fransızın takdirini toplamayı başarmıştır. Durumu önceden haber alan Sosyalist Partisi adayı François Hollande da aynı gün bu ziyareti yapmak ve konuşmak durumunda kalmıştır.

Nicolas Sarkozy konuşmasında Ermenilere övgüler yağdırmış ve genel olarak Ermeni görüşlerini desteklemiştir. Bu arada, büyük bir ülke olmak için kendi tarihine cesaretle

bakmanın gereğine değinmiş ve Türkiyenin, Fransanın yaptığı gibi, tarihiyle yüzleşmesini istemiş, bunun bir zayıflık olarak görmemesi gerektiğini söylemiş, hata yapıldığı kabul edilmediği sürece bu hatanın af edilmeyeceğini ifadeyle Türkiye gibi büyük bir milletten hatasını kabul etmesini talep etmiştir. Hata ile kastettiği Ermeni soykırım iddiasıdır.

Sarkozy ayrıca soykırımı inkâr edenlerin cezalandırılması üzerinde durmuş ve bu konudaki Fransız Anayasa Konseyince geçen Şubat ayı sonunda iptal edilen kanunun yeniden hazırlanarak Haziran ayında Millet Meclisine gönderileceğini söylemiştir.

François Hollandeın aynı yerde fakat ayrı bir saatte yaptığı konuşmasında benzer konulara değinmiştir.

Türk Dışişleri Başkan adaylarının bu konuşmalarına sert tepki göstermiştir. Bu konuda yapılan açıklamada ihtilafli tarihi konuların siyasi hesaplara malzeme yapıldığı,

peşin hükümlü ve ayırıcı tavırların ne adalete ne de tarihin doğru anlaşılmasına hizmet ettiği, Fransız siyasetçilerinden nefreti körüklemek değil, devlet adamı sorumluluğuyla hareket ederek Türklerle Ermenilerin bir adil hafızaya ulaşmalarını desteklemeleri gerektiği, ülkeler arasındaki anlaşmazlıklarda dışarıdan yapılan yapay dayatmalarla sonuç

alınmasının mümkün olmadığı bu tür açıklamaların bölgede barışı ve huzurun kurulması gayretlerine sekte vurduğu belirtilmiştir.

Fransız Başbakan adaylarının Ermeni görüşlerini çekincesiz desteklemesi buna karşı Türkiyenin, bu görüşler eleştirmenin yanında, kendi tutumunda bir değişiklik olmayacağını işaretini vermesi, Fransa ile Türkiye arasında bir süredir yatışmış olduğu görülen anlaşmazlığın önümüzdeki aylarda yeniden alevleneceğini göstermektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "FRANSIZ BAŞKAN ADAYLARI VE TÜRKİYE ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 19. Nisan 27. Erişim Haziran 23, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/FRANSIZ-BASKAN-ADAYLARI-VE-TURKIYE>



Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26



@avimorgtr



<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır